

۱۹۱۸ نیسان

صافی : ۳۸

ایکذی جلد

کتابخانه

ایسه هیچ کیسه محترم مبعوثین قدر واسع بر صلاحیت ابقا ایدم. بوندن باشه حربک اورتیه آندینی اعانه زریعت کی جانی مسئله واردکره بو سته مجلس مذاکره لریک بویوک بر قسمن اشغال اتش اولی اعتبارله ، اهمیت لریک مبعوثین حده غایله تقدیر ایدلری آکاشیلور ، بو خصوصه ده اهالیه دوش وظیفه ی ایشاع اتمک ، طشره احوالی دها قشیدن کوروب مراقبتی دها اساسی بر صورتده ابقا اتمک کی فائده لر محققدر .

حرب زنگینی . — ملت مجلسی بوسته حرب زنگیناریده مشغول اولدی و آونیم شرکاتر حقدنه اتحاد ایشیدی بر تدبیری پک حقی اولدی « حرب زنگینی » ده شربت پولان یکی ثروت صاحبانده تشبیل ایدی .

حربک تولید ایتدیکی یککلردن بریدی بو « حرب زنگینی » اسنی ویردیکر صنفدر ، فرانسه ده آدملره « یکی زنگینی » دیورلر و بو سورته « اسکی » لردن آیریورلر . هرچ شهباسرکه ۱۹۱۴ اغتوسوندن بر آق چوق بر ثروت صاحی اولش هر آدمه « حرب زنگینی » اسنی ویرمیزور ، تلک نلک سته پاتوق اکرایمیسی قازاغش یاخود ایکی سته اول بویوک بر میراثه قوغش اولانلاری بوشنک خارجده برقیورلر . « حرب زنگینی » دینجه خاطر مه حرب اناشندن و حربین اوله ایدن فوق العاده حاللر اچنده برآز احتکال ایلر ، برآزده مشروع اولشان واسطه لره بویوک بویوک ثروتلر قازاغش آدملر کلور . بونلرله اکثریسی « سورکدن کورن » لردن عبارت اولدی ایچون « حرب زنگینی » ی حالندن یاشاشندن ، حتی یوروشیه باقیتمی ، آخیریک محکمدر . بو اغوج ، فرانسه ده ، یاتیرو پهسارنده شمدینن تثبیت ایدلش ، همنه چقارلشدر .

فرانس غنلرله ادمر بو « یکی زنگینی » لره کولونج حاللرته دائر قدرلره تصادف ایدیلور ؛ بولردن برخی نقل ایدیم : « یکی زنگینی » قیزی ایچون بر پناو خواجیسی طوغش ، برکون خواجه ایله قیز درت ال ایله جانین برابریه ی مشق ایتکلر مشغول ایشلر . بوراقل « یکی زنگینی » اگیری پهسارلش و « واه ، واه » نه زحمت ، ایچون بکا کیرمش و اولجه خبر ورمه دیکر ؛ جد اولسون بردک بر قراج یاودها صابن آلایلک قدر زنگینر ..» دیشدر .

ازدواج ایدیلر . — قادیانلی ایلشدرمه جمعی « بر قراج هفته ارل ازدواج طالب ارککلرله قادیانلی بر برنه طابق و ملکتمزده یکیکی عالمه لر تشکیله ایشیق کی خبری برایشه بیلانلش و ابایک اعلانلاری غنرله کورنمیشدی . بکین کون بو اعلام اکیچنسیده اووقود .

عادت « کوروجی » وظیفه یی کورن جمیع خبر آلدیمزه کوره ایلک تجربه لره موقت تأمین ایلله مشدر : ازدواج طالب اولدیغی اعلان ایشیرن بر

ملت مجلسی .

ملت مجلسی . مبعوثینز ، ملکک کشرن لانی آیدمه صلح اچنده تکرار طولانی تمسلیله داغیللر . مؤکالریک آراسنده بو حتی بو قلیله اشتراک ایتیه بک کیسه یوقدر ؛ همیز اید ایدیلور که درت سته در شاعدی بولندیمز خارقلره بر یکیمی علاوه ایتکلر مشغول بولانلانی مغفلترک غریبه ک صولتی مغفلتره تنجه لکه و آلمان اردوسک ، حربک ایلک آیلرله اولدی کی ، ۱۹۱۸ سته سنده ددشته قاهر شریار اندیریه یکی کورن اشلاف دولتری بوش بره بشرتی قاصوب قاوروان لود . جورج — هلماسو سیاست برنهایت ویرمک لزومی حس ایدیه کلردر ...

ملت مجلسی بو بشرتی طرفه چوق ایلشیدی ، ملهم ایلرله مشغول اولدی . مذاکره لک ضطرابی تعقیب اتش اولانلر بو حرارتی فعالیت درجه یی تقدیر ایدلر . « حرارتی » مفتی قولانتریک ، اعانه کی بویوک هرملکندکی اتمم مسئله یی ، دژی کیده ملککندک اقتصادی حیاتیله مفتی سینه علاقه دار ایشارک مذاکره یی اناشنده وقوع سیه مناقشه یی ، اراد ایدیان بعضاً پک مهیج ، بعضی فقط هر حاله و نظیروهان خطابه یی خاطر لایوم . بو جهندن مجلس مذاکره یی اولکی اول سته نهته دجه جانلی دها « حربک » اولدی . یوکا مقابل دشمن قارشینسده ک وضعیت موضوع بحث اولنجه مجلس ، حربک ایلک کورنن بری محافظه ایتدیکی علوی اتحادیه کوشتمش ، الی الک صمیمی حسله حکومت اکی اچنده اولدیغی حکومتک عال مفتعلرب خدمت ایللمشدر . حکومتک مجلس بو اشتراک ، بونون ملک بو نازک زمانلره محافظه ایتدیکی وقار و سکنت ایلک مهم ثمره یی ویردی : ملت مجلسک داغیلانن برکون اول آلتیشلره قبول و تصدیق ایتدیکی اورفانیه وروپه صالحه یی فداکار . فلزمک ایلک بویوک مکافاتیدر .

طن ایدرسه مغرب ملککندره مجلسک قایالی بولندینی مدت طرفه مبعوثنرک « دائرة انتخابیه » لرته کیدرک منتخبلره تاسمه بولنلری ، اولره عادت بر سته لک سعیمک بلاجوسی ویرکن ارشادانده بولنلری عادتدر . بالطبع بو عاده بونون مبعوثنر رعایت ایدر دیکلایسته میوز ، فقط شوراسی محققدرکه بر جوقلری منتخبلرندن بو زیاری دریغ اتمزلر .

ای بیلیمور اما ، بزده هرسته اجتماع سوکنده مبعوثنر خجراه توزیع ایدلشی بو حکمته مینی اولسه کرکدر . بو زیارتلردن مأمول اولان قائده اچنده بولندیمز وضیت دولایسه لک بو یوکدر . برکرم خلقم ارشاده پک زیاده محتاجدره بویوظیفه یی

— هلمه جاننک ایتدیکی ایشه باقی ، بونک نرمدی سیرک ؟ فیکله دریدن اومتی روزگار ! ددی . قالدیرمک ایچون نوزلو غنسلک بوریلله اوکوزک قالمشه ووردی .

مصطفی کولوبوردی :

— تراکندن آکلاماز ، بکجه اور !

اخضارله آکلدی . کندی کدینیه « تکمه یله ، سوبایله قافله یی بن اونی اکسینک ساریمید ؟» دینه دوشونوبوردی . لکن بردن شاشدی ، کوزلری درت اچیلدی : قوجه اوکوز باشی چا ووردی ، صابک کیرلی البسه لرین ددرین ددرین ، کورونلور بر نرقله قولادی ، قولادی ، سوکره قیبه لاندی ، طوبیلاندی ، یاواش یاواش قافلدی . شیدیه جاوغا رضانک اوکنه قایلش ، آخوردن چیتمش ، باشی کیش ، تویول بوله ، هر آدیده برآز دها اولوب سینه لک قسه یه دوغو کیدیلوردی . سانک دامارلرندک سوک قونی طوبلاش ، سوک درماتی کدینسی سته لرجه سورن یورغونقلردن سوکره بر پیچاده ایدی راحه قاوروشوراجا اولان بوآدمه صافلامشدی . جالیمشه کینه جکدی ، فقط ثولومه حاضریدی ؛ بویوک بر فیلسوف کی بانی یرده ، آقیر آقیر ، کوزلرله لایقیدی ، یورویور ؛ اولوقلری آراسنده دولانان ، کولکه آرایان بالدرز قانادی ، اوقاق ، عنادی سینکلرک اوزرندن آراسراق یورویغه ایتیمک ایستیم بر یلیازه کچیلوردی .

حاجی مصطفی حدتنددی . اولک یورویجکی بیله ییدی ایکی عیجیده قایب ایدرمیدی ؛ بو نه اوغورسز حیواندی ، بر هفتدر بول بول یش ، ایلککریز دولوبومش ، کیمسکه کیدیلوردی . دنیای چورن حاجی ، اوکوزک اوپونه کلدی . اوکلسمندن ، یاتاشیه ، هیچ سببیز برطوقات آندی ، قاریسک باشه اویری صوافلی کوموش طیفه یی فیرلاندی . اوغلنی کیمک نالارده یاتیردی ؛ چیچک ایتیه ییله صورت ایدی .

او ، بونلره دیدیشکرن قسه ده دلایل چارش ی بازار دولاشیور :

— « جاوغا رضانک کاندنه بوکون ایتکندین سوکر اوکوزکیله بک ، ایتسک اولانلر یوروسون ، هی !

دینه هاقیر یوردی .

رفیق مهال

لنکار خاتك وقاتي صوك ساعنده خبر آلفق .
ادبيات عالملك اوغراڭيني پومهم ضمايى حيفه لرضه
قيد ايدركن يوليوك بر تآثر حس ايدسيوز
مهرومه نورك قادنلنك افتخار ايتيدي بر
شخصيندى . بو يوليوك شاعره مى لكچاك نسخمه مرده
تدقيق ايدركن ضايعنده متوله تآثر مى اوموزنله
افاده ايتش اولاجف .

— يكي مجموعه —

خاتم ايجون درت طالب ظهور ايتش . جعيك بو
ايشله اشتغال ايدن مأمورى خاتى وايلاك طالبي
چاقيرغش وهريته ديكرينك تآثر اولدني اوصاف
وتراظ خشنده اعجاب ايدن معلوماي وبردك
صوكره ، ايكيين طالبي جلبه حاجت قالدن ، نكاح
غقدينه موقت اولش . ايشتديكه نظراً بوكي
مراجعتلر كيدنگه چوغالده .

حريبن اول فرانسز غزلهريك هركون بر قاج
سوتنى بوكي ازدواج اعلاى ايشغال ايدردى .
قط اولاده بوكا وسامت ايدن بر جيت يوقدى .
بر تاجر ناصل اجرت مقابلنده غزله بر اعلان
كوندوروسه شولئك ايسته بن قادن و اكركارده
اولدجه نه كي شرطلره ازدواجه طالب اولغلاي
بيلدورلر . نتيجيه انتظار ايدرلدى . هر حالده بردهك
شلك مرجع اولدغنده شهبه يوقدر : برچوق سو
استعمالرك ، حن فلاكترك اوكنه كيمك ايجون
جديتيله طامش بوله بر جعيك مراقب وظيفه مى
كورمى لازمدر . يالكنر بو اعلانرك قابن
سرلوه لره بوي غزلهرك ايلاك صيفلرله كچمى
بر آز غريب كورويور ؟ برده جعيك لاعلانلنده
بعضاً آكلارشيلماز كله ويا جهلر وار ؟ بر ملك ذكر
ايدلم : « سى ۲۵ . او قاديانلى اداره پته به يوق
وارد . حيات اجتماعيه يده مناسبدور اولغ . »

بو « حيات اجتماعيه يده مناسبدادر » « هيله نجيا
نمراد ايديلور ؟ كشف ايتك ممكن دكل .

فالم سناسى

سياسى فزفول و رؤسلى

فرانسز جهن ، محمري : (ژ . سو . بيه ستوق)

— ۲۱ نهمى سايلدن ماميد —

حرب باشلادني كونه قدر يوقعايى محافظه ايندى .
حريك روسياي استبدادن قوتاراجنى بر عامل
قاراقترينى حائر اولدوغنى كشف ايدنلر مياينده ،
پله خاتوف برنجي سقده پولونيوردى .

پله خاتوف پترسبورغه واصل اولور اولواز ، همن
غزله نسي نشره باشلاش و ليله طرفدارلرته قارشى
شدنلى برجهاله آچمىدى . او ، قرقاسه (قشترينشاي) لك
سراينده كي مسافرى ، (چه خوف) كه مشهور بر
كهكاسينده تصور ايديان غار خاتك اسسيميه ،
(۹ نومورل مختطفخانه) ساكنلرى ديه تلتب
ايدسيوردى .

پله خاتوف مشهور برمهاله سينده ، بو حري براغما
وغضب مجاهدى اولاراق كورستمن ، بناء عليه عمله
صفتنى بوله بر جداله اشتراك ايتك احتياجك
پولوتادين اعلان ايدنن ليه نيك نظيره لرنه قارشى ،
رقيقتد ليلارنى بنه يوقينه قارشى ولا نرقدي سيوردى ك :
ماده كمك بو حريب غصب ويا جهلده كي عسكرلرله
غصبي تخويونايغين بروسار ، جبهه يورده كي عسكرلرله
برابر ، آكلارنك محامدت تآسيس ايتدى ؟ ا اولره
ديتلى يركه : بزي غفو ايديكز ، (قوتون Tutun)
قادرده شز ؟ بزه ضمايه املار شزه بزه قارشى اعلان
حرب واراضينك بو يوليوك برقتنى ايشغال ايتكه كره ،
اسيرلرهم يار باراجه (۱۴) معامله ده پولوتما كزه سيبست
ويردك . بلجيتايي يقينه ، وقيله لك ميمور اولان بو
ملكلى قان املاطاي ايتنده بوغمه ، متمدد فرانسز
ايلالترنى سيمه مى صورتده خراب ايتكه ... الخ
سيزى چير ايتكم !!

پله خاتوك ايتنده ، روس سوسپال ديموقرات
پارتمى ايكي كنج ريسه داها ملكدر . بونلر
چهره ته لايى له سقوه لندر . چهره ته لايى بوسته وتلراف
نظارى وسقوه لاف مساعى نظارى صفتيله ييكدين
تشكيل ايديلن موقت حكومه داخل اولشادر .

چهره ته لايى پوكون اوتوز آتاي ياشنددر ، بو ،
لك زاده مشقت چكن بر ديموقراسى مجاهددير .
آركداشلارندن برى اولك ايجون شو سوزلرى
سويلمشدر : « چهره ته لايىك سوسپالست فعاليتي ،
حق بر (غولوتا) اولمشدر . »

سياسى مجاهديه ياشلادني زمان چهره ته لايى موسقوا
دارالفونتهده طلبه يدى و آخيق ۱۹ ياشنددر بولور .
نيوردى . اوزمماك باربار قاتونى مويجته چهره ته لايى
بر تآبيب طابورته ادخال ايديلرك سيبيرياي
كوندورلدى . چهره ته لايى ندمتيا كال ايتديه مولى
اولان (تيفليس) كدى . اوراده يك مشهور كورس
غررلرندن اولان پدريك وفان اوزمدرنه موى لاي
طرفندن تآسيس ايديلن غزله نك مديرلكلى ائنه

آلدى . برسنه دن آز برمدت صوكره ، غزله ياقانديرلدى .
ويجهرته لايى تكرار سيبيرياي نى ايدلى . فقط اورادن
قاجمه موقت اولدى .

۱۹۰۵ . قوتادن صوكره چهره ته لايى روسيايه
عودت ايتدى . (قوتايش) ايائى سوسپال ديموقرات
غرپى ، اوزمان ۲۵ ياشنددر اولان چهره ته لايى
ايكيين دومايه ميعوت اولاراق كوندورمىدى .
چهره ته لايى دوماده نظار (ستوليون) ي كي شدنله
اتمام ايدركن وملكندده بوليوك عسكر اولانديران
مشهور بر نطق ايراد ايتدى . هره قدر ايكيين
دوماده صول جناح خطيلريك سوز سويلمسته
مانع اولن اوزره سيمه مى بر (اوستروسيون)
طبق ايدلش سده ، چهره ته لايى ياقدر بارلاق بر
خطيب قذرقى كوسترييوردي كي بوتون مجلس اوى
متاى ريفتد لاييكه ميمور اولويوردى . چهره ته لايى
بلاغتيله ، آخيق دوماده (كره نسي) لك مقياسه
ايديله ييلير .

ستوليون ، چهره ته لايى كندى يولتيقسته قارشى
واقع اولان مجورلارنى اصلا غفو ايتدى . دوماده
متمدد سوسپالست ميمورلر عليه نه دواواقلمه ايتدى .
چهره ته لايى ، ديكر آركداشلرله ياريد كركه عكوم
اولدى و تكرار سيبيرياي نى ايدلى . اختلال خبرى ،
چهره ته لايى سيبيريايه بولدى . آركداشلارى اوى
سراسله سيبريان پترسبورغه كيديرلدى . چايدزه
وسقوه ليله برابر چهره ته لايى عمله و عسكر جيتي
باشه كچش بويى ملكلى مأموريتده جملك بعض
اعضاسى طرفندن درميان ايديلن مفرط طيلبرى تعديل
ايتكه چاليشش وائلاف برور بر غايه ايله تعديل
حكومه داخل اولدى .

چهره ته لايى برلكده موقت حكومه داخل
اولان (سقوه لاف) ميم دركمنلره صاحب زنكيين
برك يوليوك اوغل اولاراق ، ۱۸۸۵ ده باقو ايتنده
دنيايه ككسدر . ۱۹۰۳ ده وفاق ايدن پدى ،
اوردوله اوكا ، بوليوك بر ثروت برقادى . فقط بو
غرب املك صاحبنك برنجى حركتى ، فابريكارنيك
عمللارنى غرهمه تقويق ايتك اولدى . بو غرهمده
اوتادين رول كشف ايدلمسى اوززبه سقوه لاف
ملكلى تركه يبراولدى ، ويانه كيندى ويانه (بوى
تقيق) مكشندده ماكنه مهندسلىك تحصيل ايتدى .
سقوه لاف درنجي دومايه قاقاسيا ميمونى اولاراق
اشتراك ايتدى . او ، بويظه سينده يورولنق بيلشز
غيرتله چاليتدى . بوتون ايجمنارك فعاليتنه اشتراك
ايتدى ، عمله تعلق ايدنه هر متافسه به حرارت
وهيجانه داخل اولدى . ۱۹۱۳ ده چايدزه ايله برابر
لوندربين الملل سوسپالست بورسنتك سوسوسپال
ديموقرات فرقه نى توحيد تعلق ايدنلر مساعى به اشتراك
ايتدى . ۱۹۱۵ ده نفت سينقاسنه دائيرايوف غزله لرن
برنده نصر اولونان مقاله سنندن دولاي درت آي
حبسه عكوم اولدى .

سقوه لاف ، چايدزه وكرده نسيك ايله برابر اختلاك
ايلاك كولرلنده بوليوك رول اويناشمدر . سقوه لافده كه ،